

Voorwerpen van Indische Kunstnijverheid.

Hollander van zoo'n pittoresk, oud hollandsch stadsgewemel kan maken, of de uitgaande kerk aldaar, een zeer fraai stadsgezicht in 't najaar met de bleeke zon die door de bladerlooze takken speelt en een mooi glanslicht werpt langs den ouden kerkmuur.

Wanneer ik mij die werken voor den geest roep geniet ik vooral van de natuur in de figuren, geheel echt en naar waarheid weergegeven in de houding en de wijze van zijn van onze plattelandbewoners. Ondanks zijn nuchtere waarheid is Rink door de keuze van zijn onderwerpen en de naïeve uitbeelding van menschen en dingen soms een groot dichter. Maar de werkelijkheid gaat bij hem toch bovenal en hem zal niet licht overkomen, wat eens op Marken gebeurde met een Fransch schilder. De man was rustig aan 't studeeren naar een pittoresk geval, waarvoor een der eilandbewoners poseerde, toen een belangstellend buurman, die achter den schilder stond te kijken, plotseling het doekraam van den schilder onder den neus wegnam en uitroepende: dat lijkt niet! met zijn mouw over de natte verf streck, zoodat een noeste arbeid van weken totaal vernietigd was.

Den Haag, December 1900.

Voorwerpen van Indische Kunstnijverheid (Metaalwerk) op de Tentoonstelling van de Vereeniging „Oost en West“.

Het denkbeeld — of toevallig opgekomen, of, wat waarschijnlijker is nu alles wijst op een spoedige verbastering der kunstsmaak in het Oosten, voortvloeiende uit de consequentie der gebeurtenissen — dat het bestuur van „Oost en West“ noopte deze tentoonstelling te organiseren, mag zeer gelukkig genoemd worden. Want al kan de verzameling producten van Indische kunstnijverheid hier aanwezig slechts op betrekkelijke volledigheid bogen — wij misten bijvoorbeeld een dier fraaie geribde zilveren bekers in klassiek Balineesch stijl, of een dier bekende rijk geciseleerde bronzen pauken,

zeldzame overblijfselen uit het ritueel van het Buddhisme, of van die borden versierd met kunstig geciseleerde bloemvazen, dienende als schenkings-oorkonde bij het verleenen van hooge ambten, zooals o. a. de vorsten van Madjapait plachten te gebruiken, om niet meer te noemen — toch vinden we er voortreffelijke stalen dier verwonderlijke kunstvaardigheid gepaard aan onverbasterd kunstgevoel, waardoor het Oosten wordt gekenmerkt.

Bovendien is de tijd waarin deze expositie gehouden wordt, zoo goed gekozen, nu de weergalooze kunstwerken van een ander bij uitstek artistiek volk in het Oosten worden te-pletter-geschoten en platgebrand door de vereenigde Europeesche Hunnenbenden, wier geldzucht alleen geëvenaard wordt door hun vandalisme. Doch het metaal weerstaat nog het beste de vernielzucht der Europeesche beschaving; en waar er op geheel Java nog maar tien echte Trimurten — Trimurten zijn beelden waaraan drie koppen op een enkelen romp zijn uitgehouwen, de hoofden van Siva, Buddha, Vischnu, of van Siva, Durga, Ganesa, of van Buddha, Dharma, Sangha — en hoogstens vier Tetramurten gevonden worden, daar vinden we in alle musea tal van bronzen of ijzeren godenbeelden meest in zuiveren Hindustijl, vaak met Brahmaansche versiering, vele

N°. 612. ZITTENDE BOEDDAH
IN BRONS. H. 11 CM.

uit Java afkomstig, behoorende onder het schoonste wat er ooit in metaal gegoten is. Trouwens de Javanen hadden reeds vroeg een grooten naam als gie-ters in brons, koper en ijzer, welke kunst sterk door het Buddhisme gekweekt en beschermd, toch reeds met de invoering van den Islam

N°. 594. GANESJE IN
BRONS. H. 8 CM.